

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Desperatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

DERISIO.

Derisio qua aliquis alterius malum, vel defectum, in ludum, vel risum ponit, ut erubescat, secundum Thom. secunda secundæ q. 75. a. 1. siue fiat verbo, vel cachinno, naso, vel facto, est peccatum mortale, secundum Thom. ibi. a. 2. quando derides omnino parvipendit aliquem, & ita vilem existimat, ut de eius malo curandum non sit, sed sic pro ludo habendū. Et tanto grauius, quando persona contra quam fit irrisio, est digna ab eo reuereri. Deridere autem de malo proximi, quod est leue, vel parum, & sine notabili vilificatione proximi, vel perturbatione, erit veniale. Et hoc cōmuniter est, quando fit derisio materialiter, non ut proximus erubescat, vel turbetur, sed iocose. Quando autem formaliter fit, mortale est ex genere suo. Quæ irrisio si in Deum fiat, non tantum irrisio, sed & blasphemia dicitur. Deinde irrisio sanctorum, de hinc parentum, post prælatorum, vltimò iustorum. Propter hanc enim multi à bono retrahuntur opere.

DESPERATIO.

Desperatio, qua homo non sperat consequi beatitudinem ex gratia Dei, & suis operibus, peccatum mortale est, quia est omisio actus necessarii ad salutem æternam. Cum ergo quis existimat se damnatum, vel quod Deus non parcet sibi, vel existimat se non posse conuerti, etiam cum auxilio diuino, & huiusmodi, peccat mortaliter, & hoc peccatum communiter ex acidia prouenit, ex S. Tho. secunda secundæ q. 20. a. 1. 2. 3. 4. & est grauissimum peccatū & periculosius, quia spe relicta homo in vitia facile prolabitur, & à bono opere retrahitur.

DETRACTIO.

Detractio, secundū Thom. secunda secundæ q. 73. a. 1. & alios Theologos, est denigratio famæ alterius per occulta verba, in eius absentia, & eo ignorante: & differt à cōtumelia, quia cōtumeliosus per manifesta verba nititur remouere honorem: detractor autem per verba occulta remouet fa-

mā, & hoc multipliciter, vel quia detrahens falsum alicui imponit, vel auget peccatum, vel reuelat occultum, verbis, vel signis, aut cantilenis, vel scriptis, vel asserit bona, sed mala intentione, vel negat bonum alterius, verbis, vel malitiosè tacet, vel diminituē fatetur ex T. Thom. supra.

Detractio formaliter sumpta, hoc est ex intentione lædendi famam notabiliter, est peccatum mortale, & maius quàm furtum, cum fama diuitijs sit pretiosior, siue fiat dicēdo verum, seu falsum, seu asserendo, seu referendo, seu addēdo, vel minuen-do, vel interpretando, vel tacendo, & quouis alio modo fiat, quia est contra charitatem proximi. Si autem non ex intentione mala, sed ex loquacitate, vel alio respectu quis detrahac, nō est mortale peccatum, sed vel nullū, vel veniale, nisi adeo notabiliter proximi fama læderetur, quod actus rediret in naturam suæ formæ, dum non curauit à tanta proximi læsione, quod tamen debuerat facere. Similiter est veniale, quando intendit lædere famam proximi detrahendo, sed in modico, quia minimum pro nullo accipitur, secundum Caiet. ibi, detractio.

Confessio igitur habet aduertere. Primo, ad intentionem detrahentis, quia si intendebat multum diffamare, etiam quod dixerit quid minimum, mortaliter peccauit. Secundo, ad id quod dicitur, an ex natura sua sit infamatorium. Tertiò, ad personam de qua dicitur, quia dicere malū de persona malæ famæ, ut meretricis, non est diffamare, quod tamen vitium probum diffamaret. Quarta, ad detrahentem, an sit persona magni, vel minimi crediti. Quinto an dixerit recitando audita, quia talia dicta ex auditu dicendo, audiui sic, &c. secundum Sco. non sunt sufficientia ad infamandum, nisi adiungatur aliquid aliud, vel modus ad faciendū, ut talia credatur. Facile enim sic poterit iudicare, quādo detractio materialiter sumpta sit mortalis, vel venialis, & quando teneatur ad restitutionem famæ, quæ